

VOOR EEN SAMENLEVING MET AMBITIE

Belastingverlaging voor iedereen

Alle schijven: min 3%

- AOW is en blijft op 65
- Hypotheekrenteaftrek: niet aan tornen
- Zalmnorm handhaven

De inkomstenbelasting gaat voor alle tariefschijven omlaag met 3 procent. Bijna elke Nederlander profiteert. Dat zijn netto euro's waar iedereen wat mee kan. De AOW-leeftijd blijft bij de VVD staan op 65. Vanaf die leeftijd betaal je hier geen premie meer voor: geen verdere fiscalisering. Daar hebben de oudere generaties recht op. Geen onduidelijkheid, maar helderheid.

De hypotheekrenteaftrek staat voor de VVD als een huis. Deze zekerheid is de basis voor een gezonde woningmarkt. Daar willen wij geen bom onder leggen.

De belastingverlaging geeft vrijwel alle huishoudens meer koopkracht. Ook voor-

komt dit een loongolf en het gevaar van een nieuwe economische recessie. De gebruikelijke looneisen kunnen namelijk beperkt blijven. Kortom, mensen houden meer over, zonder dat ons land daardoor te duur wordt voor het buitenland. Zo houdt Nederland de ingezette groei vast.

Solide overheidsfinanciën, dat betekent doorgaan met aflossing van de staatschuld. Nu zijn we met zijn allen jaarlijks 13 miljard kwijt aan rente. In lijn met de vermaarde Zalmnorm moeten meevallers op de begroting blijvend worden aangewend voor schuldaflossing. Geen potverteren op kosten van onze kinderen.

Kinderopvang moet gratis

Voor werkende en ondernemende ouders wordt de kinderopvang gratis. De VVD vindt het belangrijk dat gezinszorg en carrière kunnen samengaan. Werkende moeders zijn ook goede moeders. Gratis kinderopvang geeft een enorme impuls aan de economie door de hogere arbeidsparticipatie. Wie bijzondere wensen voor de opvang heeft, betaalt bij.

De VVD heeft al tot stand gebracht dat alle basisscholen voor- en naschoolse opvang moeten aanbieden voor kinderen van vier tot en met twaalf jaar oud, als de ouders dat willen. Er is dan elke werkdag plek van half acht 's ochtends tot half zeven 's avonds. Scholen bieden deze voorziening vanaf 1 augustus 2007.

Wij hebben in Nederland veel waar we trots op kunnen zijn. Maar een aantal zaken moet verbeteren.

De wereld verandert razendsnel en wij zullen daar goed op moeten inspelen. Geen oude oplossingen voor nieuwe problemen. Dat vraagt om duidelijke keuzes. Precies waar verkiezingen over gaan.

De politiek maakt net als iedereen fouten. Op zich niet erg, als men er maar van leert. Te lang blijven aanhikken tegen onvermijdelijke veranderingen is zo'n fout. Durven doorpakken is een goede Nederlandse eigenschap. Net als vertellen waar het om gaat. In begrijpelijke taal, kort en duidelijk.

Wij hebben veel te winnen in de komende jaren, maar dan moeten we daarvoor kiezen. Wij kiezen voor een welkome samenleving, maar ook voor strenge eisen aan nieuwkomers. Wij kiezen voor een leven lang leren en jezelf ontwikkelen, voor het plezier van werk voor ieder die kan. Wij kiezen voor een overheid die er is voor iedereen.

Wij kiezen voor heldere spelregels met duidelijke consequenties. En ook kiezen we voor een samenleving die kansen biedt aan iedereen, zonder onderscheid.

Want wij willen een samenleving met ambitie, voor iedereen!

Vakmanschap op school

Onze economie kan niet zonder vakmensen. Scholen moeten vakmanschap in ere herstellen. Het beroepsonderwijs mag weer trots uitstralen.

In het vmbo is intensiever contact met de praktijk, voor leerlingen én leraren, een noodzaak. Weg met het idee dat theorie belangrijker is dan praktijk.

Ondernemerschap wordt aangemoedigd. Het verlaagt de drempel wanneer je op school bijvoorbeeld al eens een bedrijfsplan hebt geschreven, weet hoe

je geld bij de bank kunt lenen of wat de belastingdienst van je vraagt.

Scholen voor mbo en hbo moeten net-afgestudeerden helpen met kennis en fondsen om zelf een bedrijfje te starten. Begeleid en investeer mee.

Af en toe een opfriscursus en open toegang tot kennis versterken de levenslange band tussen school en leerling. Ook kunnen succesvolle oud-leerlingen voor de klas hun verhaal vertellen: niets zo inspirerend als een rolmodel.

Politiek in klare taal

Als je wilt dat politiek leeft, dan moet je klare taal spreken. Mensen moeten discussies en besluiten kunnen volgen. Veel taal van ambtenaren en politici zit vol afkortingen en jargon dat buiten Den Haag niet wordt begrepen. Helderheid in taal dwingt de politiek keuzes te maken op hoofdlijnen, weg van de vierkante millimeter.

Een nieuw kabinet moet afspreken dat alle plannen, eisen en regelingen die mensen aangaan worden getoetst op taalgebruik. Dit geldt ook voor aanvraagformulieren van de overheid voor, zeg, kinderbijslag of een bouwvergunning.

Ontoegankelijkheid moet worden uitgebannen. Voor verstaanbare politiek.

Een kwart minder bestuurders

Meer dan 12.000 bestuurders en volksvertegenwoordigers zijn dag in, dag uit, bezig Nederland te besturen. De rijksoverheid, twaalf provincies, 458 gemeenten, tientallen deelgemeenten en stadsdelen, en vele honderden andere bestuurlijke organen behartigen de belangen van zestien miljoen inwoners. Ministers, gedeputeerden, wethouders en burgemeesters rennen van het ene overleg naar het andere en komen bij al die vergaderingen zeer dikwijls steeds dezelfde personen tegen. Nodig is een radicale vermindering van de bestuursdichtheid op alle niveaus: minstens een kwart kan eraf!

Wat geldt voor het land geldt ook voor Den Haag: de Tweede Kamer kan terug van 150 naar 100 zetels. Tegelijk kan de Eerste Kamer van 75 naar 50 zetels. Dan gaat het debat over hoofdzaken.

Belasting op erfenissen halveren

De belasting die je betaalt op een erfenis is wrang en onrechtvaardig. Mensen hebben vaak lang gespaard, bijvoorbeeld om hun huis af te betalen. Als ze overlijden is dat geld voor de erfgenamen, vaak de

kinderen. Over dit geld is al eerder belasting betaald. Laten we daarom beginnen dit 'successierecht' met de helft te verminderen, net als het schenkingsrecht. Weg met de erfenisbelasting!

Discriminatie: altijd verboden

In ons land wonen meer dan 180 nationaliteiten. Dat geeft kansen en problemen. Om de kansen te vergroten moet elke vorm van ontoelaatbaar onderscheid worden uitgebannen.

Daarom hecht de VVD sterk aan Artikel 1 van de Grondwet: discriminatie is 'niet toegestaan'. Het mag in onze samenleving niet uitmaken wat iemands afkomst is, of iemand man of vrouw is en welke seksuele geaardheid men heeft. Geen discriminatie op de arbeidsmarkt,

bij toegang tot voorzieningen en in de omgang tussen burgers. Artikel 1 van de Grondwet is niet voor niets artikel 1. Het is de fatsoensnorm van en voor onze samenleving. Daarom moet Artikel 1 voorrang krijgen op onze andere grondrechten. Dan kunnen bijvoorbeeld scholen geen beroep meer doen op de

vrijheid van onderwijs of religie om, zeg, een homoseksuele docent of een islamitische stagiaire te weren.

Bovendien moet het mogelijk worden in geval van overduidelijke discriminatie bij sollicitaties – die het functionele onderscheid te boven gaat – zelf naar de kantonrechter te stappen.

Grondwet Artikel 1 *Allen die zich in Nederland bevinden worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.*

Respect voor gezagsdragers

Als je een willekeurige persoon een klap geeft, sla je een burger – en dan moet je worden bestraft.

Als je een politieagent, een leraar, een ambulanceverzorger of een treinconductor een klap geeft, sla je iemand die optreedt namens en voor ons allemaal – en dan verdien je bij wijze van spreken

een driedubbele straf. Dan krijg je zonder pardon een flinke douw. Het is tijd dat we al onze vertegenwoordigers in de samenleving steunen.

Zij vervullen belangrijke rollen en moeten zich gesteund weten. Overtredingen ten opzichte van zulke gezagsdragers moeten we dus zwaarder straffen.

In vrijheid

Het liberalisme is een oude en krachtige politieke stroming. Het ontstond in de zeventiende eeuw uit de strijd tegen de absolute staatsmacht en de godsdienstoorlogen.

Liberale denkers ontdekten toen wat een samenleving vrij maakt: privébezit, rechtszekerheid, vrijheid van geweten en van meningsuiting. Steeds stelden zij de rechten van het individu voorop. Van dit gedachtengoed is de VVD in Nederland de voornaamste drager.

Wij liberalen hebben een enorm vertrouwen in de kracht van ieder mens. Hoe je je ontwikkelt, wat je belangrijk vindt, met wie je dingen op touw zet, hoe je je geld kunt verdienen: dat weten mensen zelf het beste. Politiek moet de voorwaarden scheppen. Juist het respect voor ieders individuele vrijheid maakt onze samenleving rijkgeschakeerd, hecht en weerbaar.

Vanzelfsprekend zijn regels nodig om met zestien miljoen mensen goed samen te leven. In hun privédomen komt mensen maximale vrijheid toe.

Dit vergt uiterste terughoudendheid van de overheid op het gebied van privé zaken zoals seks, ouderschap, levensstijl, levensvervulling, omgang met ziekte en dood. De overheid moet wel ingrijpen als er privé misstanden plaatshebben, zoals kindermishandeling of huiselijk geweld. Ze mag echter niet, hoe goed bedoeld ook, de mens opleggen hoe te leven en hoe te sterven. Het zelfbeschikkingsrecht is voor liberalen een belangrijk recht.

Vrijheid is in een democratie het hoogste goed. Op steeds nieuwe manieren wordt ze bedreigd, ook nu nog. Daarom strijdt de VVD, als geen andere partij, voor een land en een leven in vrijheid.

Lef moet lonen

SIMPEL JE EIGEN BEDRIJF STARTEN

Een eigen bedrijf starten wordt nu vaak ervaren als een sprong in het diepe. Gedoe met regels, lastig om aan geld te komen. In ons land zijn nog te weinig starters. Wij willen daarom het aantal starters in vier jaar verdubbelen. Mensen met lef een kans geven. Niets is zo goed voor de sfeer in de economie.

Daarom komt er een belastingvakantie voor starters: nieuwe ondernemingen worden de eerste drie jaar vrijgesteld van belasting op winst. Verliezen blijven verrekenbaar; fraude bieden we geen kans.

De belastingdienst en de Kamer van Koophandel bieden betere en snellere service: één startersloket waar je al je zaken kunt regelen. Aan de andere kant moet het wettelijk en sociaal aanvaardbaar zijn om failliet te gaan. Doorstarten moet makkelijker worden. Een ondernemer die met schulden eindigt moet in principe binnen drie jaar weer met een schone lei kunnen beginnen.

Een bedrijf overdragen, bijvoorbeeld aan je kinderen, moet fiscaal gunstiger worden.

VERTROUWEN VOORAF, CONTROLE ACHTERAF

Te vaak smooit georganiseerd wantrouwen eigen initiatief en ondernemingszin. De overheid besteedt eindeloos tijd aan formulieren en controle vooraf en aan inspectie tijdens de productie. Terwijl het zou moeten gaan om controle achteraf: wat komt er hoe van de band rollen? Daarom moeten al die vooraf-stempels en vergunningen voor het overgrote deel worden afgeschaft. Je moet beginnen met vertrouwen. Wel moeten de spelregels dan glashelder zijn, zodat ieder weet waaraan hij zich moet houden. De keerzijde is namelijk: wie het vertrouwen schaadt, moet

de harde consequenties voelen. Beter tien regels met één strenge inspecteur, dan een ondoordringbaar regelwoud.

Van wantrouwen naar vertrouwen: het is een gigantische omslag van denken. Het bespaart drastisch kosten bij de overheid, geeft lucht aan ondernemingen, maar vraagt strenge handhaving.

De overheidsbemoeienis moet ook anderszins minder. Minder subsidieregelingen voor van alles en nog wat. En de winkelsluitingstijdenwet wordt afgeschaft.

ALLE ENERGIE BENUTTEN

De VVD wil dat zoveel mogelijk mensen aan de slag zijn en blijven. De samenleving heeft de energie en ervaring van nieuwkomers, vrouwen en de oudere generatie hard nodig.

Arbeidsparticipatie is de beste weg tot integratie. Die kans moet er voor alle nieuwe Nederlanders zijn.

Wij willen meer vrouwen op hogere posities. Het is tijd om het mannenbolwerk in het bedrijfsleven en bij de overheid te doorbreken, bijvoorbeeld door publicatie van bedrijven en overheden die in dit opzicht achterblijven.

Langer doorwerken na de pensionering moet kunnen. Het is toch te gek dat

mensen die tot hun 67ste of 70ste willen meedoen aan de kant worden gezet. CAO's die dit verbieden, moeten niet algemeen verbindend worden verklaard. Ondernemers die na hun 65ste doorwerken behouden hun zelfstandigenaftrek.

Er worden stimulerende maatregelen genomen opdat mensen meer werken en zoveel mogelijk mensen ten minste tot hun 65ste werken. Werkgevers dragen hieraan bij door bijvoorbeeld herintreders of mensen uit de bijstand te werven. In dit kader wordt ook de heffingskorting voor niet-werkende partners in twintig jaar afgebouwd. Urgent is een betere individuele meeneembaarheid van pensioenen en meer duidelijkheid wat er gebeurt bij overstappen.

KENNIS UIT DE HELE WERELD

Er is een wereldwijde slag om talent gaande. Nederland moet gastvrijheid uitstralen om daarin wervend te zijn. We moeten dus slim omgaan met immigratie. Slim door ons te richten op geschoolde mensen. Bedrijven die experts of talenten uit het buitenland willen aantrekken moeten niet stuiten op onnodige bureaucratie.

Maar ook slim omdat we kijken met wie

Durfkapitaal aan de keukentafel

Je buurmeisje heeft een goed idee, bijvoorbeeld het opzetten van een nagelstudio. Het eerste begin is dan vaak de grootste stap. Zij heeft 4000 euro nodig, maar omdat ze geen vast inkomen heeft komt de bank niet over de brug. Als jij na haar enthousiaste uiteenzettingen besluit die 4000 euro te investeren, neem je een groot risico. Precies de reden dat de bank er niet aan begint.

Dat risico moet dus flink worden beloond, want al die startende buurmeisjes en -jongens zijn de motor van de banengroei. Daarom hoeft de risicodragers de eerste drie jaar geen belasting te betalen over het ingelegde vermogen en moeten de verliezen verrekenbaar zijn.

we een goede toekomst kunnen opbouwen. Sommige mensen zijn puur op basis van persoonlijke talenten welkom: een innovatieve ondernemer, een zelfstandig onderzoeker of creatief toptalent. Ze worden beoordeeld op basis van een eenduidig puntensysteem. Hoe groter de waarde van een immigrant voor onze arbeidsmarkt, hoe meer punten worden toegekend en dus hoe makkelijker diegene kan binnenkomen.

Ook moeten bedrijven buitenlandse seizoensarbeiders kunnen inzetten. Bij deze tijdelijke arbeid past echter geen gezinshereniging of recht op sociale zekerheid. Steeds moeten we heldere keuzes maken, door strenge eisen te stellen. Maar wie eenmaal binnen is, moet zich welkom weten.

Juichen voor Oranje!

Samen trainen in de modder, samen juichen voor je club: sport brengt mensen bij elkaar. Sport stimuleert de ondernemingsgeest, belooft eigen initiatief en draagt bij aan een gezonde levensstijl. Ook kunnen sportclubs een prachttrol spelen bij de integratie. Top- en breedtesport, ook voor gehandicapten, moeten worden gestimuleerd.

Sportverenigingen, landelijke sportbonden, scholen en buitenschoolse opvang moeten nauw samenwerken om de schoolgaande jeugd zoveel mogelijk te laten bewegen, liefst vijf uur per week. Topsporters krijgen de ruimte om zich te ontwikkelen door goede voorzieningen op het vlak van onderwijs en (medische) technologie. Nederland op weg naar een echt sportland!

Kind voorop

Kinderen opvoeden is een voorrecht. Ouders die dat misbruiken, dienen het te verliezen. Getreuzel van overheidszijde leidt alleen maar tot blijvend ernstige beschadiging van het kind. Vaak gaan zij een moeilijk of zelfs crimineel leven tegemoet. Dat is vreselijk voor hen en slecht voor de maatschappij. Snel en daadkrachtig ingrijpen is geboden, ook bij 0-4-jarigen en desnoods tegen de zin van de ouders. Preventie en nazorg worden niet vergeten.

Als een kind in problemen verkeert, moet er altijd maar één instantie eindverantwoordelijk zijn. Instanties worden zoveel mogelijk gebundeld op gemeentelijk niveau, zo dicht mogelijk bij het kind. Wachtlijsten voor kinderen die behandeling nodig hebben worden opgeruimd. De mogelijkheden voor adoptie en pleegouderschap worden verruimd.

Van werk naar werk

Vaste banen voor het leven bestaan niet meer. In een loopbaan maakt iedereen wel eens een overstap. Soms word je door omstandigheden gedwongen. Maar werkloos? Nee, je zit 'tussen-tweebanen'. Werknemers én werkgevers hebben die wendbaarheid.

Het ontslagrecht moet eenvoudiger en duidelijker op basis van vaste criteria en een normvergoeding. Eén loket voor de administratieve afhandeling: het CWI. Dan weet iedereen waar hij aan toe is.

Om mensen te stimuleren sneller nieuw werk te zoeken wordt de maximale duur van de werkloosheidsuitkering gehalveerd van 38 tot 19 maanden. Deze regels gaan ook gelden voor ambtenaren en politieke ambtsdragers. De WW-uitkering gaat wel de eerste drie maanden iets omhoog, tot 80 procent van het laatstverdiende loon. Werkgevers spannen zich

substantieel meer in voor opleiding en bijscholing van hun personeel ('een leven lang leren'). Geen werknemer hoeft dan als een konijn in de koplampen van een dreigende herstructurering te kijken. Weerbaar op weg naar de volgende baan. Of de eigen zaak!

Uit de kaartenbakken

Niemand in onze samenleving hoeft in armoede te leven. Dat is een kwestie van beschaving. Daarom hebben wij in Nederland een prima sociaal vangnet voor mensen die echt niet (meer) kunnen werken.

Veel mensen die jarenlang als 'onbe-

middelbaar' wegstonden in de kaartenbakken van de sociale diensten zijn daar uitgekomen. Sociaal beleid moet daarom altijd gericht zijn op het vinden van werk, stage of opleiding: weg uit de uitkering. Als mensen zich daarvoor onvoldoende inzetten, de taal niet leren of frauderen, passen sancties.

Er blijft altijd een groep voor wie betaald werk een stap te ver is. Deze mensen krijgen bijstand, maar in ruil vragen we diegenen die dat kunnen iets terug te doen voor de samenleving. Denk aan vrijwilligerswerk of mantelzorg. Zo voorkom je bovendien sociaal isolement. Ook welzijnswerk draagt daaraan bij.

Onder de 27 jaar is er geen bijstand. Jongeren kunnen leren of werken.

Een sterk transportland

In het kielzog van de wereldwijde informatiestromen groeien de goederenstromen. Voor Nederland als sterk overslag- en transportland liggen hier geweldige kansen.

Daartoe is wel een radicale doorbraak nodig in de inrichting van onze zee- en luchthavens en het spoor-, water- en auto-wegennet. De zeehavens van Rotterdam en Amsterdam integreren hun bedrijfsstructuur. Er komen nieuwe snelle OV-verbindingen in de Randstad. De verbindingen met de andere economische regio's, in Nederland én over de grens, worden verbeterd, inclusief aansluiting op de hogesnelheidsnetwerken.

Ook onze luchthavens moeten kunnen groeien. We hebben een kortetermijnplan, maar moeten ons verplichten innovatief aan de slag te gaan voor de lange termijn, voor 2030. Daarbij hoeft men zich niet te beperken tot de huidige locatie, Schiphol. De ontwikkeling van stille en veilige vliegtuigen draagt substantieel bij aan een oplossing.

MINDER FILES

Files zorgen voor economische schade en zijn slecht voor het milieu en de verkeersveiligheid. Daarom moeten nieuwe wegen worden aangelegd en bestaande wegen verbreed of gestapeld, zonder aan-

tasting van waardevol groen. Kilometerbeprijzing, waarbij je gebruik in plaats van bezit van de auto belast, leidt tot efficiënter gebruik van de weg. Ter voorkoming van lastenverhoging moeten bij de invoering ervan de luxebelasting (bpm) en de motorrijtuigenbelasting navenant worden verlaagd dan wel afgeschaft.

Het openbaar vervoer moet worden verbeterd om een groter deel van met name het spitsverkeer te kunnen opvangen. Niet met dwang, maar met verleiding - met ruimte, rust en snelheid.

Er moet snellere wetgeving komen voor grote infrastructurele projecten.

Er komen betere mogelijkheden voor werken van huis uit, denk aan elektronische breedbandnetwerken en fiscale aanpassingen.

De Randstad één provincie

De Randstad is in feite één miljoenenstad à la Parijs, Londen of New York. Bestuurlijke schaalvergroting is dan ook een must. Om te beginnen worden de vier provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland opgeheven en vervangen door één Randstadprovincie. Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Almere en andere steden werken daarbinnen samen. Deze nieuwe provincie zal niet de 'balans' in ons land verstoren, zoals vroeger de Staten van Holland; destijds waren de provincies de dragers van het staatsbestel, nu waarborgt het Rijk die eenheid.

Iedere jongere kan iets goed. De een is handig, een ander is creatief, een derde kan goed leren. Scholen en universiteiten moeten elke leerling door variatie in aanpak de kans bieden op een succesvolle toekomst.

Taalles aan peuters werpt vruchten af. Vooral bij kinderen van ouders die zelf niet goed Nederlands spreken. Het is jammer als kinderen al met een achterstand in groep 1 van de basisschool beginnen. Door op het consultatiebureau verplichte taaltesten af te nemen en kinderen die te laag scoren verplicht taallessen te laten volgen, kan dit worden voorkomen.

De kinderopvang wordt voor werkende en ondernemende ouders gratis. Maar minstens zo belangrijk is zeker weten dat je kind ergens veilig en fijn kan spelen, sporten of huiswerk maken. Veel scholen vormen zich om tot 'brede scholen'. Die bieden na schooltijd alle voorzieningen voor sport, cursus en taalles, toegankelijk voor iedereen in de buurt. Met een investering van 150 miljoen euro kunnen al duizend basisscholen een nieuwe ruimte bijbouwen of oude lokalen aanpassen tot opvangruimte of knutselhok.

Het algemeen kennisniveau op de basisschool moet omhoog. Rekenen, Nederlands, geschiedenis en één vreemde taal, dat is de basis voor je toekomst.

De middelbare school bouwt hierop voort en voegt aandacht voor burgerschap toe.

Het is volstrekt onaanvaardbaar dat jaarlijks meer dan 50.000 jongeren zonder diploma de school verlaten. Verantwoordelijkheid hiervoor moet worden gelegd

bij de scholen, die de leerlingen in overleg met de ouders binnenboord moeten houden. Je moet jongeren uit bed sleuren, erbij betrekken en niet lijdzaam – of soms stiekem opgelucht – toezien als ze niet meer komen opdagen. De overheid zorgt voor een betere handhaving van de leerplicht en de leerwerkplicht tot 23 jaar.

Carrière voor de klas

Leraren hebben een fantastisch beroep, maar worden te weinig gestimuleerd hun vak zelf vorm en inhoud te geven. Ze kunnen eigenlijk alleen carrière maken als manager binnen de school. Veel jonge, enthousiaste leraren gaan na een aantal

jaren lesgeven naar het bedrijfsleven. Sommigen worden vervolgens als onderwijsconsultant voor veel geld door de scholen ingehuurd: de wereld op zijn kop. Het beroep van leraar moet en kan interessanter. Carrière maak je voor de klas.

Zo moet een goede leraar meer kunnen verdienen dan een middelmatige, zodat het loont meer energie in het vak te steken. Waarom zou een goede vmboleraar dan niet hoger kunnen uitkomen dan een matige vwo-leraar? De kwaliteit van lerarenopleidingen moet omhoog.

Bijscholing wordt vergoed zodra je vijf jaar voor de klas staat. Dat betekent drie maanden inhoudelijk bijtanken – om

extra gemotiveerd weer door te gaan voor de klas.

Er komt minder management. De bureaucratie van de grootschaligheid wordt aan banden gelegd. Dat geeft ruimte aan persoonlijke invulling van het vak. Het adviseren van buitenaf wordt teruggedrongen. Scholen, gebruik je eigen mensen.

Universiteiten en hogescholen naar de top

De Nederlandse universiteiten en hogescholen moeten ambitieuzer worden: meer vragen van zichzelf en van de studenten. De eerste willen zijn. Amerika en China weten nu de beste studenten en

wetenschappers te lokken. Die moeten hier willen blijven – en komen!

Toponderzoek is gediend bij intensieve samenwerking tussen universiteiten en hogescholen op innovatief, kapitaalintensief, inter- en/of multidisciplinair gebied. Instellingen zullen daarop worden getoetst. Ook zal een groter deel van het budget privaat moeten worden verdiend, onder meer met onderzoekscontracten en het uitventen van intellectueel eigendom.

Universiteiten en hogescholen moeten concurreren op onderwijs. Meer variatie in hoogte van collegegelden, selectie van nieuwe studenten en internationalisering maken dat mogelijk. Toetreding van nieuwe aanbieders van hoger onderwijs, inclusief buitenlandse, wordt in beginsel niets in de weg gelegd.

Innovatie geeft groei

Uitvinden en vernieuwen zijn wezenlijk voor de Nederlandse economie. We worden er competitiever van, en verwerven zelf bijvoorbeeld schoner transport, betere gezondheidszorg en duurzamere woningbouw. Innovatie zit niet alleen in techniek, maar ook in mensenwerk, in nieuwe manieren van organiseren en toepassen. Vaak betekent innovatief zijn een vraagstuk benaderen vanuit verschillende invalshoeken of op de grens van vakgebieden. Dat kun je niet vanuit één organisatie. De meest kansrijke aanpak is open samenwerking tussen bedrijven (grootbedrijf en MKB), kennisinstellingen, universiteiten en hogescholen en de overheid. Regionale aanpak, zoals Brainport Eindhoven, en een landelijke aanpak, zoals met de MKB-vouchers, kunnen beide werken. Open de kluisen van kennis!

Kansen bieden

Veilig op straat

Veiligheid is de oudste en belangrijkste taak van de overheid. Glasheldere spelregels zijn daarbij cruciaal. Mensen moeten weten waar ze aan toe zijn. Consequente handhaving is ook nodig. Anders neemt niemand de regels meer serieus.

Daders van vandalisme moeten weten dat ze er niet mee weggelaten en betalen de schade tot de laatste cent. Ouders worden financieel medeaansprakelijk voor hun minderjarige kinderen. Papa en mama's portemonnee handhaaft mee!

De burgemeester kan voor kleine vergrijpen boetes uitdelen: de 'aso-bon'. Agenten maken carrière op straat en niet op het politiebureau. Opdat de zaken die lokaal spelen daadwerkelijk worden berecht, werkt één officier van justitie nauw samen met de agenten in een buurt of dorp. Deze vaste 'buurtofficier' weet wat hij onder de aandacht van de rechter moet brengen. Via de politie houdt hij buurtbewoners op de hoogte van justitiële ontwikkelingen.

Een kleine groep criminelen is verantwoordelijk voor het merendeel van de overlast, winkeldiefstallen en zakkenrollerij. Daarom moeten er meer plaatsen komen in inrichtingen voor veelplegers.

Winkeliers krijgen toegang tot een landelijke database met foto's en gegevens van onverbeterlijke gauwdieven. Wie iemand op heterdaad aanhoudt, verdient betere wettelijke bescherming.

Iemand die zich in zijn eigen huis verweert in geval van inbraak of diefstal, dient niet bij voorbaat als verdachte te worden aangemerkt.

Voor de buurt, tegen de hufters

Herrie, rotzooi, nachtelijke drinkgelagen en ander wangedrag. Zulke vormen van ernstige overlast kunnen het leven van omwonenden totaal verwoesten. Buurtbewoners staan vaak machteloos en durven door bedreigingen en fysiek

geweld geen melding of aangifte bij de politie te doen.

Als buurtbemiddeling faalt, hebben verhuurders, de gemeente en de politie heel wat maatregelen ter beschikking: huuropzegging, plaatsing in hufterwoningen of woningsluiting. Aan overlastgevend bezoekers kan een straatverbod worden opgelegd. Geluidsinstallaties kunnen in beslag worden genomen. Bij bedreigingen moet de politie onmiddellijk klaar staan. De burgemeester moet kiezen voor de buurt en dus tegen de hufters.

Daarbij kan hij of zij worden geholpen door een minder overdadige rechtsbescherming voor de overlastveroorzakers. Dezen krijgen nu te vaak juridisch uitstel, ten koste van de burens. Ook moet de burgemeester kunnen overgaan tot dwangopname van overlastgevend psychiatrische patiënten.

MINISTER VAN VEILIGHEID

Het overgrote deel van de dagelijkse veiligheid ligt dicht bij de burger en is gediend bij lokale aandacht. Burgemeesters kunnen daartoe beschikken over voldoende mensen en middelen. Een aantal zaken, zoals bestrijding van terrorisme en van zware criminaliteit, vereist echter

permanent een nationale benadering (inclusief internationale samenwerking). Aan zulke landelijk vastgestelde doelen leveren lokale politie en bestuur vanzelfsprekend hun bijdrage.

Er komt eindelijk een minister van Veiligheid. Deze bepaalt het beleid en de landelijke prioriteiten rond veiligheid. Dit omvat politie, inlichtingen, terrorisme, grensbewaking, crisisbeheersing en rampenbestrijding, sociale veiligheid en openbaar ministerie.

MISDAAD EN STRAF

Het oplossingspercentage van misdrijven moet omhoog. Een landelijke databank met het DNA van veroordeelden kan hierbij helpen. Nodig is ook de permanente beschikbaarheid van alle opsporingsinformatie voor de politie overal in het land. Alle technische hindernissen daarvoor worden op de kortst mogelijke termijn opgeruimd.

Rechtsherstel vraagt om een snelle en passende bestraffing van de dader. Na een veroordeling moet de gevangenisstraf van de dader sneller ingaan: meteen de bak in. Om gevangenen te ontlasten wordt meer gebruik gemaakt van meerpersoonscellen en wordt de mogelijkheid van vrijlating op borgtocht van voorlopig gedetineerden ingevoerd. Vervroegde invrijheidsstelling moet geen automatisme zijn.

Taakstraffen worden zwaarder en langer. Een 'alternatieve straf' moet tenslotte wel een straf blijven.

Rechtsherstel na een misdaad betekent ook bescherming van het slachtoffer. Zo neemt de staat in geval van een toegewezen schadevergoeding aan het slachtoffer de invordering van de claim op de dader over. De overheid is immers veel beter dan een mishandelde bejaarde of bestolen winkelier in staat achter het geld van een crimineel aan te gaan.

Je eigen huis

Mensen moeten zelf kunnen beslissen waar en hoe ze wonen. Het overgedetailleerde Bouwbesluit wordt ingeruild voor regels op hoofdlijnen. Waarom moet een deur per se 2,30 m hoog zijn?

Welstandscommissies en –regels worden afgeschaft, behalve voor monumentale panden en beschermde stads- en dorpsgezichten. Handhaving van resterende bouwregels moet worden verscherpt.

Er moeten meer kavels beschikbaar komen om zelf te bouwen. Jongeren moeten sneller een huis kunnen krijgen: koop of huur. Dat betekent meer koophuizen bouwen, vooral voor ouderen en starters, en de doorstroming op de huurmarkt versnellen. Bijvoorbeeld door (nieuwe) huurders te laten kiezen tussen een contract met langere of kortere looptijd.

Na afschaffing van het gebruikersdeel nu ook afschaffing van de OZB voor de huiseigenaren. Bovendien wordt op termijn de overdrachtsbelasting afgeschaft. Eindelijk een einde aan die rare woon- en verhuisbelastingen!

Om de leefbaarheid en integratie in achterstandswijken te verbeteren kunnen we veel doen. Bijvoorbeeld het niet toewijzen van een woning op grond van sociaaleconomische criteria en het bevorderen van het eigen woningbezit.

En laten we over kraken duidelijk zijn: dat kan niet. Je eigendom moet veilig zijn. Om langdurige leegstand te bestrijden krijgen gemeenten meer mogelijkheden. Maar ook nu al zouden ze geen krakers mogen tolereren of zelfs uitnodigen. Dus snel een kraakverbod.

Ons land wordt altijd voorgesteld als klein, dicht bevolkt en dicht bebouwd. Maar Nederland is niet vol. Bij de huidige bouwdichtheid is slechts 12,2 procent van het grondoppervlak bebouwd. Voor wonen, werken en infrastructuur. Liefst 87,8 procent is onbebouwd, daarvan is driekwart landbouwgrond. Een klein gedeelte is bos, water, recreatie en andere natuur. Waardevol groen moet beschermd blijven, net als met uitsterven bedreigde planten- en diersoorten. Vooral kinderen moeten de natuur kunnen ervaren.

Op het platteland zien mensen de voor-

zieningen in hun dorp verschromen. Wonen kan bijdragen aan leefbaarheid en bedrijvigheid in het landelijk gebied. Uit berekeningen blijkt dat drie woningen één structurele arbeidsplaats opleveren.

Bouwen geeft dorpen vitaliteit. Het biedt aan de jeugd de kans in het eigen dorp te blijven en aan nieuwe bewoners de kans op dat huis in het groen. Permanente bewoning van recreatiewoningen wordt toegestaan; vanzelfsprekend moeten bewoners wel meebetalen aan lokale voorzieningen.

Milieu: zorg en kans

Milieu is een zorg voor ons allemaal. Gezamenlijk moeten we eraan werken lucht, water en bodem schoon te krijgen en te houden. Dat zit in gedrag. In technologische innovatie – groenere en slimmere productie – ligt de voornaamste sleutel tot oplossingen. Daar moeten we krachtig op inzetten.

Tegelijk moet de overheid stringente milieunormen opleggen en die handhaven. Het belang van duurzaamheid moet doorklinken in alle geledingen van het overheidsbeleid, en privaat worden gestimuleerd. Milieu is een evenwaardig element in de afwegingen, geen bijzaak of af te kopen restpost.

Goed milieubeleid kan een bron zijn van innovatie en een motor van economische groei. Denk aan de ontwikkeling en export van kennis in energie en waterbeheer. Als we erin slagen economie en ecologie te verbinden, kan de zorg voor het milieu zich ontpoppen tot kans.

ENERGIE VERGT ACTIE NU

We moeten ons voorbereiden op een forse inkrimping van de fossiele brandstoffen in de komende decennia. Het is onverantwoord een of meerdere bronnen

van energiewinning voor de toekomst uit te sluiten. Kernenergie hoort daarbij als essentieel onderdeel van de mix. Nieuw onderzoek naar en toepassing van zonne- en kernenergie, biomassa en andere bronnen is urgent. Het zekerstellen van energie die betaalbaar is voor mensen en bedrijven is een gezamenlijk Europees belang.

Duurzaamheid is ook gebaat bij energiebesparing. Maatregelen worden getroffen ter nakoming van de afspraken inzake bio-brandstof en het Protocol van Kyoto over vermindering van CO₂-uitstoot.

TROTS OP LAND- EN TUINBOUW

De Nederlandse agribusiness levert een belangrijke bijdrage aan onze welvaart. Zo wordt zestig procent van alle sierteeltproducten in de wereld verhandeld in Nederland en exporteren we jaarlijks voor meer dan tien miljard euro aan vlees, zuivel en vis.

Toekomstgerichte ondernemers richten zich op een veilige en duurzame productie. Met een grotere zorg dan nu voor het welzijn van de dieren en met aandacht voor de landschappelijke omgeving. We ondersteunen die landschaps- en natuurzorg als een belangrijk onderdeel van het

moderne agrarisch bestaan, dat waarde- ring verdient. Landbouwsubsidies en andere marktverstorende maatregelen moeten wereldwijd worden afgeschaft, met als uitgangspunt een gelijk speelveld.

Productie van alternatieve energie door de land- en tuinbouwsector wordt gestimuleerd. Onderzoek in de agribusiness richt zich op duurzame productie. De Wageningse Food Valley, waar universiteiten en innovatieve bedrijven samenwerken, laat zien hoe toonaangevend Nederland hierin is.

LAND IN ZEE

Landwinning voor de kust van Zuid-Holland is gewenst volgens het principe 'Bouwen met de Natuur'. Dat beschermt het achterland tegen het water, nu de zeespiegel stijgt en de bodem zakt. Dit plan schept in de overvolle Randstad ruimte voor natuur, recreatie en woningen. Ook in Noord-Holland en Zeeland is zee-waartse kustuitbreiding mogelijk.

Dergelijke projecten zijn een enorme impuls zijn voor de Nederlandse economie en werkgelegenheid. De verworven kennis kan wereldwijd worden geëxporteerd. Het versterkt bovendien het gevoel dat we in dit land wat kunnen, zoals voorheen de Afsluitdijk en de Deltawerken. Trots op onze nieuwe waterwerken.

mensen is daarbij de belangrijkste norm. Ouders moeten de verantwoordelijkheid nemen voor hun kinderen, betrokken zijn bij de school en zich liefst ook inzetten op de (sport)vereniging. Integratie via werk en buurt blijft cruciaal.

Nederland moet in Europees verband een evenredig deel van de echte vluchtelingen bescherming bieden. Dat kan alleen door een heldere en rechtvaardige asielpcedure: snel én zorgvuldig. Individuele beoordeling van elke asielzoeker is en blijft het uitgangspunt. Toegelaten

vluchtelingen dienen snel kansen te krijgen om in de Nederlandse samenleving te integreren. Herhaalde asielaanvragen moeten worden voorkomen. Diegenen die te horen hebben gekregen geen verblijfsvergunning te krijgen, moeten Nederland daadwerkelijk verlaten. De overheid moet geen valse verwachtingen wekken. Mensensmokkel en mensenhandel worden in Europees verband bestreden. Een Europese aanpak ondersteunt opvang van vluchtelingen in de eigen regio.

Allemaal meedoen

Wie zich in Nederland wil vestigen moet kunnen meedoen in onze samenleving. Daarom zijn de eisen aan gezinsmigranten de afgelopen jaren strenger geworden. Zonder inburgering grijpen mensen naast alle kansen die hier zijn. Dat kan leiden tot armoede, achterstand en isolement. Daarom vraagt het nieuwe inburgeringsstelsel aan nieuwkomers en oudkomers om Nederlands te leren en zich onze samenlevingsregels eigen te maken. Gelijkwaardigheid van alle

Met smaak...

Zoals wij trots zijn op Rembrandt en genieten van de oude Amsterdamse grachten, zo moeten onze prestaties de trots zijn van toekomstige generaties. Een bloeiend, divers en hoogstaand kunstenaarsbod draagt tevens bij aan het maatschappelijke welzijn. Daarom is een substantieel staatsaandeel in de financiering van kunst en de bescherming van het cultureel erfgoed verdedigbaar.

Nederlandse ondernemingen in de cultuur- en vermaaksector zijn sterk, maar

werken in een razendsnel veranderende wereld. Het is belangrijk dat uitgevers en mediabedrijven meer ruimte krijgen om multimediaal te opereren. Weg met de opgelegde schotten tussen kranten, televisiezenders en internetbedrijven.

Ook in een divers medialandschap blijft een sterke publieke omroep nodig. Voor de programma's die commerciële omroepen niet aanbieden maar waar wel behoefte aan is, zoals levensbeschouwing, educatie en cultuur. Maar vooral vanwege al die programma's die voor gedeelde er-

varingen zorgen, voor de gespreksstof bij de koffieautomaat: nieuws, actualiteiten, nationale evenementen en sport. De publieke omroep moet in staat zijn om sportevenementen uit te zenden. 'Voetbal terug bij de NOS' mag niet op politieke obstakels stuiten. Sesamstraat moet blijven.

Zo'n publieke omroep kan met één net minder opereren en moet besparen op overhead. De programmering moet niet door kijkcijfers worden geregeerd. De publieke omroep hoeft niet reclamevrij te zijn: ook reclame hoort bij de gedeelde ervaring.

Weg met de bestuurlijke wirwar

De overheid is er voor de burger en moet dus dienstbaar zijn. Want uiteindelijk is die burger de baas. Bestuurlijke verantwoordelijkheid is onvoldoende zichtbaar. In de huidige wirwar gaat iedereen er een beetje over dus niemand echt. Dan moet je niet verbaasd zijn als mensen niet meer weten wie ze ter verantwoording kunnen roepen. In een democratie moet de macht liggen waar de kiezer er greep op heeft.

Dit begint met een heldere bepaling van de publieke verantwoordelijkheden en taken. Deze laatste worden niet privaat uitgevoerd, tenzij op contractbasis. Goed doen wat kan, niet doen wat niet zal lukken, niet te veel doen.

Uitgangspunt voor het openbaar bestuur is: regel zoveel mogelijk dichtbij de burger. De gemeente krijgt dus waar mogelijk ruimte voor het maken van eigen keuzes. Het snoeien in taken van provincies vergroot de duidelijkheid. Geen pro-

vincie-ambtenaren voor onderwijs, integratie, ouderen- en jeugdzorg. De provincie beperkt zich tot ruimtelijke ordening, verkeer en milieu. De bestuurslaag 'stadsdeelraden' wordt afgeschaft.

Het is tijd voor de gekozen burgemeester. In de Grondwet moet worden vastgelegd dat deze rechtstreeks door de lokale kiesgerechtigden wordt gekozen.

WAAR VOOR JE GELD

De doelmatigheid en dienstbaarheid van de uitvoering door rijk, provincie en gemeente moet omhoog.

Informatie- en communicatietechnologie maken het mogelijk de burger veel beter te bedienen en bijvoorbeeld maar één keer gegevens op te vragen en niet telkens opnieuw. Het geeft de overheid ook kansen aanzienlijk efficiënter te gaan werken. Voorwaarde daarvoor is een strakke landelijke regie en het voorkomen

van eigen koninkrijkjes.

Ook binnen de overheid is nog het nodige te doen aan het verminderen van lastendruk. Met behoud van kwaliteit moet een kwart af van het geheel aan interne controles.

Overheden moeten ophouden elkaar vliegen af te vangen door elkaars regels te overtreffen. Dus geen nationale aanscherping van Europese regels. Geen provinciale aanscherping van nationale regels. Geen gemeentelijke aanscherping van nationale en provinciale regels.

Uitvoeringsorganisaties houden zich aan een harde bureaucratienorm: maximaal vijftien procent kosten voor management en administratie. Deze norm moet gelden voor alle organisaties die voor de helft of meer uit belastinggeld of premies worden betaald, dus ook scholen en ziekenhuizen. Laat de vakmensen hun werk doen!

Financiële Paragraaf

Beschikbaar bij voorzichtige groei	6,5
Ombuigingen:	
Rijk en zorg	5,9
Sociale zekerheid	2,3
Heffing woningbouwcorporaties	3,5
Overig	-1,2
Totaal beschikbaar in mld euro	17,0
Aanwending	
Nieuw beleid:	
Kinderopvang	0,4
Onderwijs	1,0
Veiligheid	0,4
Defensie	0,3
Infrastructuur	0,5
Lastenverlichting:	
Verlaging alle tarieven inkomstenbelasting/loonbelasting met 3%-punt	7,7
Afschaffing eigenarendeel OZB voor woningen	1,4
Halvering tarieven successie- en schenkingsrecht	0,8
Stimulering nieuw ondernemerschap	0,1
Bijdrage staatschuldafflossing	4,4
Totaal aanwending in mld euro	17,0

Het draait om de patiënt

Een goede gezondheid is ons allen veel waard. Als je ziek bent, wil je kunnen vertrouwen op een uitmuntende gezondheidszorg. De Nederlandse zorg is relatief duur in verhouding tot de geboden kwaliteit. De financiering van het zorgstelsel is net ingrijpend gewijzigd. Een belangrijke stap vooruit. Maar er kan meer. Te beginnen met een verhoging van de kwaliteit en de patiëntvriendelijkheid. De zorguitgaven zullen ook bij de VVD blijven groeien.

Ziekenhuizen en zorginstellingen richten hun werkwijze meer in op het ritme en de wensen van de patiënt. Dankzij een grotere openheid van de prestaties van ziekenhuizen en specialisten weet je waar je het best naartoe kunt gaan. Als iedere patiënt beschikt over eigen gegevens in een 'elektronisch patiëntendossier' wordt de afhankelijkheid van één arts of

instelling kleiner.

In verpleeghuizen en thuiszorg wordt de regelzucht teruggedrongen; de thuiszorg is nu bijna te druk met formulieren om toe te komen aan het koffiepraatje. In zorghuizen die creatief inspelen op wat de oudere wil, blijkt al veel mogelijk. Minder bureaucratie: handen aan het bed, ruimte voor de vakmensen.

Thuiswonen is voor veel ouderen prettiger dan in een verzorgingshuis. Bij woningbouw moeten we daarmee beter rekening houden. Verpleeghuizen moeten meer variatie bieden: een koopflat of huurappartement naarmate men het wil en kan betalen. De privacy voor de bewoner wordt gerespecteerd.

De toegankelijkheid van de samenleving voor minder-validen moet worden vergroot.

Sterk in de wereld

Ons land moet in een turbulente wereld krachtig opkomen voor zijn belangen. Bovendien willen wij actief streven naar een menswaardig bestaan voor alle wereldburgers. Bij een actief buitenlands beleid horen de middelen om hieraan uitvoering te geven. Nederland moet binnen de VN, de NAVO en de EU een betrouwbare bondgenoot en partner blijven. Handhaving en versterking van de internationale rechtsorde hebben blijvende prioriteit.

De Europese Unie en de interne markt zijn voor Nederland van enorm belang. Hoofdvraag is voor welke zaken de lidstaten een gezamenlijke verantwoordelijkheid nemen. Welke uitkomsten willen we; waar zijn effectiviteit en herkenbaarheid gewaarborgd? Het institutionele debat is daarvan een afgeleide. De VVD streeft naar een Unie waarin mensen, goederen, diensten en kapitaal vrij kunnen bewegen. Een Unie die minder regels maakt en subsidies verstrekt, en beter wordt in handelspolitiek, energiepolitiek en asielpolitiek. Het gaat er niet om Europa zo klein mogelijk te maken, maar zo goed mogelijk. Uitbreiding van de EU, mits volgens de vastgestelde regels, betekent dat meer mensen meedoen met de gezamenlijke markt en rechtsorde. Dit is uiteindelijk goed voor onze economie en veiligheid. Het belang van de Unie voor Nederland moet worden gemarkeerd met een

krachtiger Europese rol voor de minister-president.

Ons land levert al een belangrijke bijdrage aan ontwikkeling elders in de wereld. De opening van de markten van de rijke landen voor de arme landen moet hieraan nieuwe impulsen geven.

Nederland moet de beschikking blijven houden over een moderne krijgsmacht, die zonnig in moeilijke omstandigheden en ver van huis kan worden ingezet. Samen met gelijkgezinde landen moeten wij zoveel mogelijk op de problemen af vóór zij bij ons komen.

Onder het gezag van civiele autoriteiten voert de krijgsmacht ook binnen de landsgrenzen steeds meer taken uit, bijvoorbeeld ter bestrijding van terrorisme. We moeten voor de krijgsmacht meer over hebben. Onze mannen en vrouwen verdienen het en de weerbaarheid van onze democratie is er mee gediend.

BV Nederland?

De overheid moet goed presteren, dienstbaar zijn en doelmatig werken. Toch is de overheid geen onderneming. De Nederlandse staat is geen bv. Burgers zijn geen klanten. Het verschil? Je wordt in de staat geboren of je komt er binnen. In de taal en tussen de mensen. Je kunt niet zonder. Zelfs als je het land uitgaat, zit Nederland onder je huid.

Een burger heeft dus niet de macht van de klant, die ontevreden kan weglopen. Daarom moet heel duidelijk zijn dat de burger in dit land de baas is. Daar zijn parlementsverkiezingen voor. Maar verkiezingen alleen volstaan niet. Je bent pas vrij burger, als de verkiezingen ergens over gaan. Daarom leggen wij deze heldere keuzes aan de kiezer voor.

Colofon Meer informatie op www.vvd.nl
Telefoon: 070 361 30 61

Samenstelling programmacommissie:
Ben Verwaayen (voorzitter)
Bé Buining
Geert Dales
Caren van Egten
Mark Harbers
Guy Kerpen
Karin van Rooyen
Titia Rothuizen
Alexander Oostermeijer (secretaris)
Luuk van Middelaar (penvoerder)